

ци и пропуски. Като по-съществен пропуск се смята недостатъчният обхват на обществените земи. Пропуснати са и стопанства със сезонно появяване и преустановяване като например зеленчукови градини и оризища върху наета земя. Твърде много неточности са открити по отношение на такива признания като вид на стопанството (дали е общо или специализирано), засети култури, временни работници, наети машини и инвентар, използвани двигатели и функциониращи в рамките на стопанствата работилници и инсталации. Тези признания са били елиминирани при обработката на сведенията.

Разработването на резултатите от пребояването е продължило няколко години. От ноември 1927 до август 1928 г. е извършвана проверката и уточняването на сведенията и коригирането на грешките. От септември 1928 до август 1929 г. е извършена репрезентативна разработка на преброителните карти, за да се получат сравнително по-бързо предварителни данни. След това е започната окончателната разработка, която е завършена в началото на 1934 година.

От методологична гледна точка представлява особен интерес репрезентативната разработка на резултатите от пребояването, която е предприета съгласно решение на Върховния статистически съвет по предложение на проф. Оскар Андерсон. Разработката е направена въз основа на 10-процентова случайна извадка. Получените резултати са сравнени по-късно с резултатите от изчерпателната разработка и е направен обстоен анализ. Според общото заключение от анализа репрезентативната разработка (сводка) е била добре обоснована в методологично отношение и получените резултати са напълно надеждни (Андерсон, 1929).

„Реализирането на сводката.... говори за това, че по това време българската държавна статистика не е вече в плен на завещаните от миналото предрасъдъци срещу използването на извадкови методи в държавни статистически изучавания. Бързата сводка 1928-29 г. е първата в Европа, която е базирана изцяло върху съвременни теоретически вероятностни разчети. Това е причината, поради която тя предизвиква жив интерес и положителни отзиви на научни среди в чужбина“ (Цонев, 1984).

Придобитият опит от тази репрезентативна разработка е използван при организираната през 1934 г. земеделска анкета, когато се прилага за първи път в България извадковият метод за събирането на сведения във фазата на наблюдението при статистическите изследвания.



Няма съмнение, че ако първото общо стопанско пребояване към 31 декември 1926 година се анализира и оценява от съвременни позиции, могат да се открият редица несъвършенства. Но в контекста на тогавашните условия то е безспорно постижение на българската национална статистика. Данните, получе-